

7/45748 6K178

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610-~~4974625~~
Konu :7/45748 Esas Sayılı Soru Önergesi

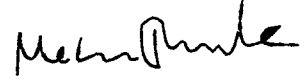
27/08/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/06/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1882751 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/45748 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN'e, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullandırılmasına Dair Kanun çerçevesinde, T. Halk Bankası A.Ş. (Banka) tarafından esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanmasını teminen 2002 yılından itibaren yürürlüğe giren kararlar çerçevesinde Hazine faiz destekli krediler kullandırılmaktadır. Söz konusu kredilere ilişkin uygulama esasları son olarak 2025-2027 yılları arasında kullanılacak kredileri kapsayacak olan 9436 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe giren Karar'da belirlenmiştir. Banka aracılığıyla esnaf ve sanatkârlara kullandırılan kredilere cari faiz oranları esas alınarak yüzde 50 indirim oranı uygulanmakta olup indirim nedeniyle oluşan fark Devletimiz tarafından karşılanmaktadır. Sağlanan bu imkân kapsamında, yıllar içinde geniş bir kesime ulaşılmış olup esnaf ve sanatkârlar için finansmana erişim kolaylaştırılarak ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirliği desteklenmiştir.

Ayrıca, depremler nedeniyle işleri ve/veya işletmesi zarar gören esnaf ve sanatkârlara yapılan kredilere ilişkin düzenlemeler aşağıda yer almaktadır;

- Hazine faiz destekli kredi ödemeleri 6789 sayılı Karar ile 6 aylığına faizsiz olarak ertelenmiş olup, 6884 sayılı Karar'la yukarıda belirtilen erteleme Kararı'nın kapsamı afet bölgesi ilan edilen tüm yerleri kapsayacak biçimde genişletilmiştir. Bahsi geçen 6 aylık erteleme Kararı kapsamında başvuru şartı aranmaksızın yaklaşık 150 bin esnaf ve sanatkârın 23,6 milyar TL'lik kredi bakiyesi faizsiz olarak ertelenmiştir. İlâveten depremlerde ağır yıkıma uğrayan bazı il ve ilçelerde bu süre 7470 sayılı Karar ile 6 ay daha uzatılmıştır. Ağır yıkıma uğrayan il ve ilçelerde faaliyet gösteren ve depremde zarar gören yaklaşık 13 bin esnaf ve sanatkârın 3 milyar TL'lik kredi bakiyesi faizsiz olarak ilave 6 ay daha ertelenmiştir.
- Hazine destekli kefalet sistemi kapsamında Hatay ilinde faaliyet gösteren KOBİ ve KOBİ dışı vasfını haiz işletmelere son dört yılda (2023-2026) toplam 1390 firma için 6 milyar TL kefalet karşılığı 6,9 milyar TL kredi kullandırılmıştır.
- Bu dönemde esnaf ve sanatkârın finansmana erişimini kolaylaştırabilmek amacıyla 6883 sayılı Karar değişikliği ile son 3 yılda diğer kamu kurum ve kuruluşlarından 75.000 TL'ye kadar faiz/hibe desteği almış olan esnaf ve sanatkârlara Hazine faiz destekli kredilerden faydalanma imkânı sağlanmıştır.

- Depremden zarar gören esnaf ve sanatkârların işletme sermayesi ihtiyaçlarına yönelik finansman desteği sağlamak amacıyla 250.000 TL limitli, 12 aya kadar ödemesiz dönemli, azami 60 ay vadeli ve Hazine faiz destekli “Hayata Dönüş Kredisi”nin 10.03.2023 tarihinde kullandırımına başlanmıştır.

Bununla birlikte, mükelleflerin çok zor durumda olmaları nedeniyle borçlarını ödeyemeyeceklerini belirterek bağlı bulundukları vergi dairesinden borçlarının tecilini talep etmeleri halinde, tecil kapsamına giren borçlarını mevzuatta yer alan genel şartlar ve tecile yetkili makamın öngördüğü diğer şartlar dâhilinde taksitler halinde ödemeleri mümkün bulunmaktadır.

Ülkemizde vergi adaletinin artırılması, sabit gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünün azaltılması ve küçük ölçekli işletmeleri teşvik etmek amacıyla geçtiğimiz dönemde çok önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda;

- KDV Genel Uygulama Tebliği’nin "III/B-2.4. Yiyecek ve İçecek Sunulan Yerlerde KDV Oran Uygulaması" başlıklı bölümünün "III/B-2.4.1. Kapsam" alt başlıklı bölümünde yer alan açıklamalar uyarınca, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat kapsamında müşterilere hizmet sunulmasını sağlayacak masa, oturma yeri, tezgâh gibi alanları bulunan ve fiilen yiyecek ve içecek hizmetleri sunan kahvehane, kır kahvesi, çay bahçesi, çay ocağı, kıraathane, kafeterya, pastane, ayakta yemek yenilen yerler, yemeği pakette satan veya diğer şekillerde yemek hizmeti sunan yerler, lokanta, içkili lokanta, kebabçı ve benzeri yerlere yönelik işyeri ve çalışma ruhsatı bulunan işletmelerin yaptıkları gıda satışlarında yüzde 10 (alkollü içeceklerde yüzde 20) oranında KDV hesaplanmakla birlikte, bu gibi işletmelerden müşterilere hizmet sunulmasını sağlayacak masa, oturma yeri, tezgâh gibi alanları bulunmayanlar hizmet işletmesi olarak değerlendirilemeyeceğinden, bu yerlerde yapılan ilgili mevzuatında belirtilen gıda maddelerinin satışında yüzde 1 oranında KDV uygulanmaktadır. Öte yandan, vergiden muaf esnaf ile kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden istisna kapsamında bulunmaktadır.
- 04.06.2026 tarihli ve 33270 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7582 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile vatandaşlarımızın kamuya olan borçlarının teciline yönelik 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un 48 inci maddesinde yapılan değişikliklerle, azami tecil süresi 36 aydan 72 aya çıkarılmış, 13.06.2026 tarihli ve 33279 sayılı Resmi Gazete’de

yayımlanan 11414 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'yla teminatsız tecil tutarı 1 milyon TL'den 10 milyon TL'ye yükselterek mükelleflerimizin kamuya olan borçlarını ödemelerinde ilave kolaylıklar sağlanmıştır.

- 7338 sayılı Vergi Usul Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1 inci maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Mükerrer 20/A maddesi ile ağırlıklı olarak esnaflarımızın oluşturduğu basit usule tabi mükelleflerimizin elde ettiği ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiştir.
- Aynı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar da belirlenen hasılat tutarını (2026 yılı için 1.900.000 TL) aşmamak kaydıyla esnaf muaflığı kapsamına alınmıştır.
- 06.06.2026 tarihli ve 33282 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri:B Sıra No:20 Tahsilat Genel Tebliği ile 6183 sayılı Kanun'un 48 inci maddesinde düzenlenen tecil ve taksitlendirme müessesesi kapsamında borçluların 31.08.2026 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapacakları müracaat üzerine, cari tecil faiz oranından daha düşük oranda faiz alınması suretiyle vergi dairesine olan borçlarının taksitlendirilerek taksitlerin Eylül/2026 ayında başlamak üzere aylık eşit taksitler halinde ödenmesi imkanı sağlanmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Tebliğ ile vergi dairesince takip edilen ve vadesi 05.06.2026 tarihi ve öncesi olan tüm amme alacaklarının (özel tüketim vergisi ve geçici vergi hariç) 72 aya kadar taksitlendirilebilmesi, cari faiz oranı olan yıllık yüzde 39 yerine yüzde 29 tecil faizi uygulanması, asıl borçlunun yanında borçtan sorumlu olanların da bu borçlar için düzenlemeden yararlanabilmesi imkânı sağlanmıştır.
- 1.1.2022 tarihinden itibaren asgari ücret vergi dışı bırakılmış, asgari ücretin üzerinde ücret alanlarda ise asgari ücretin gelir vergisi matrahına isabet eden tutar gelir vergisinden, brüt asgari ücrete isabet eden tutar damga vergisinden istisna edilmiştir. Söz konusu düzenleme, hem ücretlilere önemli bir vergisel avantaj sağlamakta hem de yanında hizmet erbabı çalıştıran esnaf ve sanatkârlar açısından da teşvik niteliği taşımaktadır.

Ayrıca, depremden etkilenen bölgenin yeniden inşası, ekonomik ve sosyal hayatın iyileştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen çalışmalar ve merkezi yönetim bütçesinden yapılan harcamaları içeren "*Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Yeniden İmar ve Gelişme Raporu-2026*" Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayınlanmıştır.